

plejeloven findes offentlige Anklagere, der, naar Øvrigheden har besluttet at bringe en kriminel Sag til Doms, skal udføre Sagen mod Betaling i hvert enkelt Tilfælde, altsaa som et lønnet Bierhverv, og da de i Regelen kun skal have at gøre med den egentlige Procedure og først optræde, naar Forundersøgelsen er endt, er de i det væsentlige det samme som de nuværende Aktorer i kriminelle Sager. Men med denne Anklagerinstitution er Anklageprincippet kun af Navn gennemført, thi dette bestaar i, at hele Ledelsen af og Ansvaret for Udfaldet af den kriminelle Sag lægges i Anklagerens Haand, og det bliver da nødvendigt, at Anklagerne er faste Statseembedsmænd, hvis Livsgerning det er at udføre det nævnte Hverv. Den uvurderlige Vinding for den kriminelle Retspleje, som Anklagegrundsætningen giver, er, at Undersøgelssdommeren fritages for Ansvaret og Ledelsen af Undersøgelsen og dermed stilles saaledes, at han bliver uden særlig Interesse for dennes Udfald. De Bestemmelser om den sigtedes Behandling, som Anklageren ønsker, skal vel træffes af Dommeren, saafremt han finder dem vel grundede, men det er ham her muligt at handle med en Upartiskhed, der kun kan tænkes, naar han staar overfor en andens Begæring. Udvalgsflertallet indrømmer ogsaa, at det med Tilfredshed har hørt Justitsministerens Udtalelser om, at han er villig til at arbejde paa, at Anklageprincippet gennemføres fuldstændigt i Retsplejen. Mindretallet indser da ikke, hvorfor Anklageprincippet ikke skal indføres straks, og kan vel dele Flertallets Anskuelse om, at Ikraftsættelsen af en mangelfuld Lov ikke hindrer senere Ændringer, hvorved Manglerne rettes, men formener, at dette Ræsonnement kan være en Trøst, naar Manglerne først opdages efter Lovens Ikrafttræden, men ikke fritage for Bebrejdelse, naar Manglerne forud er set. Arbejdet for at indsætte Anklageprincippet vil for øvrigt neppe være stort eller vanskeligt og sikkert ikke volde forøgede Udgifter. Der behøves vel ikke flere Statsanklagere end i Norge, hvor der findes

1 Rigsadvokat og 12 Statsadvokater, og Lønninger og Kontorhold til dem vil vist ikke overstige de Salærer, som maa tillægges de Sagførere, der efter Retsplejeloven skal fungere som offentlige Anklagere. For øvrigt vil Savnet af egentlige Anklagere sandsynligvis føre til, at Dommernes Antal i de overordnede Retter (undtagen Højesteret) snart maa forøges ud over de i Retsplejeloven nævnte 56, nemlig 35 i de to Landsoverretter og 21 i Københavns Byret. I Norge er det tilsvarende Antal 44, hvoraf endda de to Medlemmer i hver af de fire Lagmandsretter i Almindelighed er Sorenkrivere eller Byfogder.

Vil man holde paa, at Loven af 1909 nu en Gang er vedtaget, og at derfor dens Indhold ikke maa forandres i alt Fald paa væsentlige Punkter, da rammer dette unægteligt Indførelsen af Anklageprincippet, men da kan man heller ikke udslutte Lovens Bestemmelse om Oprettelse af et Opdagelsespoliti.

Om et andet Hovedprincip i den nye Lov om Strafferetsplejen, nemlig Paadømmelsen af vigtigere Forbrydelser under Medvirkning af Nævninger, bemærkes, at Forudsætningen for Indførelsen af denne Institution altid hos de sagkyndige har været, at Straffeloven bragtes i en saadan Form, at den uden Vanskelighed kan anvendes, naar Nævninger deltager i Paadømmelsen. Saaledes har C. Goos i en Afhandling i Nordisk Tidsskrift for Retsvidenskab 1900, Side 42—148 udførligt paavist dette, for saa vidt angaar Bedrageriforbrydelser, og erklærer bl. a., at paa et stort Omraade „staar Sagen altsaa saaledes, at der intet Værn haves mod de Retsvildfarelser af Nævningerne, som er til Samfundets Skade, og kun et skrøbeligt Værn mod deres Retsvildfarelser til den sigtedes Skade“. Udarbejdelsen af en ny Straffelov, hvortil der jo har været nedsat en Kommission, har man vistnok anset for lettere, end den har vist sig at være. Det forekommer Mindretallet at stemme lidet med den Erfaring, man herom har gjort, hvis man vil indføre Nævninger, saa længe der ikke foreligger en Straffelov,